

Dokument nr. 8:72

(2006-2007)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Øyvind Vaksdal, Solveig Horne og Ketil Solvik-Olsen

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Øyvind Vaksdal, Solveig Horne og Ketil Solvik-Olsen om fornyet behandling av vedtatt vern av Åbødalsvassdraget i Sauda

Til Stortinget

BAKGRUNN

Den 18. februar 2005 vedtok Stortinget suppleringsplan for vassdrag (St.prp. nr. 75 (2003-2004)) etter innstilling fra energi- og miljøkomiteen (Innst. S. nr. 116 (2004-2005)). I suppleringsplanen vurderte Olje- og energidepartementet vassdrag som hadde et utbyggingspotensial på totalt ca. 10 TWh.

Åbødalsvassdraget i Sauda var et av vassdragene som ble vernet under suppleringsplanen. Dette skjedde imidlertid uten ordinær saksbehandling for slike saker. Vernet ble ikke tilstrekkelig konsekvensutredet, og demokratiske forvaltningsprinsipper ble ikke fulgt siden berørte parter ikke ble hørt i forkant av vernet.

I realiteten overkjørte storsamfunnet både grunneiere, organisasjoner og lokale myndigheter. Normal saksbehandling med høringer og befaringer ville etter forslagsstillernes mening vist at de inngrep som var planlagt i vassdraget, var minimale og ville hatt svært marginal miljømessig betydning. En normal, demokratisk tilnærming ville trolig gitt et annet resultat enn det Stortinget vedtok.

Stortingets behandling

Til tross for mangelfull saksbehandling vedtok Stortinget vern av Åbødalsvassdraget mot stemmene fra Fremskrittspartiet og Senterpartiet. I merknadene

var imidlertid også Arbeiderpartiet kritisk til saksbehandlingen, og der kan man lese:

"Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at Åbødalsvassdraget ikke har vært underlagt en vurdering i arbeidet med verneplanen, men er foreslått vernet med bakgrunn i at vassdragene ikke ble vedtatt utbygd i forbindelse med behandlingen av Sauda-utbygginga, jf. Inst. S. nr. 274 (2002-2003). Disse medlemmer mener at vassdrag som skal vernes, bør ha vært på høringsrunder slik at rettighetene til lokaldemokratiet, enkeltpersoner, grunneiere og organisasjoner ivaretas."

Arbeiderpartiets talsmann i saken, Rolf Terje Klungland, hevdet under debatten i Stortinget 18. februar 2005 bl.a.:

"Vi registrerer at regjeringspartiene ikke vil gjennomføre en ordinær behandling av vassdragene Vaulom/Langfossen og Saltånå samt Åbødalsvassdraget for vernevedtak fattes, men vi tar det til etterretning. Vi har likevel behov for å bemerke at dette er feil, og at enkelte partier i denne sammenheng må ha samvittighetskvaler i forhold til prinsippet om lokaldemokrati og lokal medvirkning."

Til tross for dette støttet også Arbeiderpartiet vern av vassdraget under voteringen i Stortinget.

I etterkant har det vært en omfattende korrespondanse fra bl.a. Sauda kommune, Landssammenslutningen av vannkraftkommuner (LVK), grunneiere og andre i sakens anledning. Samtlige peker på den mangelfulle saksbehandling man utviste før vedtaket ble fattet, og hvordan det slår negativt ut for lokalsamfunnet. Saken har også vært vurdert av Stortingets kontroll- og konstitusjonskomité. Det vises i tillegg til skriftlig spørsmål i Dokument nr. 15 (2005-2006), spørsmål nr. 953, datert 30. mai 2006 fra stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal til olje- og energiministeren, besvart 08. juni 2006 i samme sak, uten

at dette har bedret situasjonen. Stortinget bør derfor sikre at saken får en grundigere behandling, slik at lokaldemokratiet føler de blir hørt, og demokratiske spilleregler blir ivaretatt.

Næringsutvikling og energi

Stortingets forhastede vedtak har berørt grunneierne som ønsker å bygge ut småkraftverk i området. Sauda kommune er positivt innstilt til dette, og Sauda kommune har støtte fra Lands sammenslutningen av vannkraftkommuner (LVK), med hensyn til sentrale myndigheters behandling av denne sak.

Søknaden fra grunneierne omfatter bygging av småkraftverk som vil ha mange positive virkninger og i tillegg ha stor betydning lokalt. Det vil utløse store investeringer, styrke det lokale næringsliv og gi en klar positiv sysselsettingseffekt. Det vil i tillegg øke krafttilgangen av ren og fornybar energi og bidra til tilleggsinntekter for grunneierne. Prosjektet er nå hindret av vernevedtaket.

I brev til energi- og miljøkomiteen, datert 17. oktober 2005, viser kommunen til at Åbødalsvassdraget ble tatt ut av konsesjonsbehandlingen bl.a. på grunn av at de store verdier i Buerområdet og estetiske forhold i de nedre deler av vassdraget.

Kommunen hevder at dette ikke er relevant i saken, da grunneiere langs vassdraget allerede i okto-

ber 2000 søkte om konsesjon for bygging av et småkraftverk i en del av vassdraget som ikke vil berøre ovennevnte interesser. Etter det kommunen kjenner til, var det ikke tatt stilling til søknaden da energi- og miljøkomiteen behandlet saken, og søknaden var heller ikke omtalt i saken.

Forslagsstillerne mener vernevedtaket som ble gjort, ikke ble gjennomført på en demokratisk forsvarelig måte, og at vedtaket nå legger unødvendige hindringer for fornuftig og miljøtilpasset næringsutvikling. Stortinget bør derfor ta vernevedtaket opp til ny behandling, slik at demokratiske spilleregler blir fulgt.

FORSLAG

På denne bakgrunn fremmes følgende

for s l a g :

Stortinget ber Regjeringen ta initiativ til fornyet behandling av vedtatt vern av Åbødalsvassdraget i Sauda, der grunnleggende demokratiske forvaltningsprinsipper blir lagt til grunn, slik at alle berørte parter blir hørt før endelig vedtak fattes.

24. april 2007